

جمعه ۱۲ اکتوبر ۲۰۱۸

مرجان کمال

یادداشت های پراکنده
از زنده یاد مرجان کمال به زبان فرانسوی
مترجم: فریده نوری کمال

قسمت هفدهم

ای چرخ فلک خرابی، از کینه توست   بیداد گری شیوه دیرینه توست
ای خاک اگر سینه تو بشکافند   بس گوهر قیمتی که در سینه توست

ترياک

اپريل ۲۰۱۶ ميلادی

رشد و گسترش ترياک در افغانستان، از سال ۲۰۰۱ باعث نگرانی و تشویش تعداد زياد ناظرين و بازيگران. انکشاف در افغانستان گرديد. جامعه بين المللی به زودی از خود عکس العمل و پريشانی نشان داده و در صدد پيدا نمودن بديل آن از طريق پروگرام «Alternative Livelihood» شدند، و با یک بودجه قابل ملاحظه خواستند که عبور از کشت کوکنار را به طرف کشت توليدات زراعتی که دارای ارزش بلند غذائی باشد، تبديل نمایند.

در جواب خود از نظر تاریخی جامعه بین المللی در مورد کشت کوکنار در افغانستان، همیشه فاقد در نظر گرفتن محیط اجتماعی و سیاسی می باشند، که در آن این گیاه انکشاف می کند.

در سال ۲۰۰۴ م دولت مرکزی که سؤالی پیچیده و پر خم و پیچ بزرگ این معضله مهم را به همراه داشت، به عهده گرفت. اما نظر به بی کفایتی دولت و عدم حفظ بی طرفی، نتوانست به صورت شفاف عمل کند، نتیجه پروگرام تبدیل بدیل علیه کوکنار ناکام، و عاملان تطبیق پروگرام آسیب دیدند و این عمل برای شان غیر قابل پیش بینی و غیر منتظره بود، و سازمانی که باعث ترتیب دادن این پروگرام بین بازیگران درگیر در قضیه کشت کوکنار بودند، مستقیماً متأثر شدند.

تاریخچه تهیه جوابات در مورد کشت کوکنار و مانع شدن از کشت کوکنار تا قاچاق تریاک

اولین پروگرامی که توسط ملل متحد در سال های ۱۹۹۰م و قطع شدن آن با عملیات قوای ائتلاف علیه طالبان در ۲۰۰۲ - ۲۰۰۳ شد:

بعد از خروج عساکر شوروی در سال ۱۹۸۹ میلادی، قلمرو افغانستان به چندین قسمت یا پارچه های خودسر از نظر سیاسی - اداری به مقابل قوت مرکزی تقسیم گردید. نقشه و کارت مناطق بزرگ نشان دهنده تقسیمات قلمرو بین قوماندان های کلان سیاسی - نظامی نتیجه مقاومت (جهاد) علیه اشغال شوروی می باشد، و در داخل هر مجموعه منطقی، رقابت برای کنترل و یا انحصار قدرت، ساختاری روابط بین بازیگران را آشکار می سازد. اکثریت آن ها در ولایات سرحدی (همجوار و همسایه با ایران، پاکستان و جمهوریت های آسیای مرکزی که سرحدات افغانستان را می سازند) جایگزین گردیدند. و روابط خود را با گروه هایی که در قاچاق مواد قانونی، و مواد غیر قانونی، قاچاق اسلحه و مواد مخدر، فنی و متخصص بودند محکم نمودند.

بعد از سال های ۱۹۹۰م افغانستان بزرگترین عرضه کننده جهانی تریاک گردیده و بلند رفتن تولیدات تریاک در طول سال های ۱۹۹۰م ادامه داشت.

به عنوان اطلاع: یک مطالعه و سروی که در سال ۱۹۹۴ توسط پروگرام ملل متحد جهت کنترل بین المللی مواد مخدر (UNDCP) اجراء گردید، نشان داد که کشت کوکنار در ۵۵ ولسوالی کشور که مربوط به ۸ ولایت می شود تقسیم گردیده است.

در سال ۲۰۰۰ م این عدد به ۱۲۳ ولسوالی و ۲۲ ولایت ارتقا یافته بود.

جواب فوری جامعه بین المللی از مشکل خلق شده از کشت کوکنار:

دو پروژه بزرگ توسط پروگرام ملل متحد برای کنترل بین المللی مواد مخدر (UNDCP) تطبیق گردید:

- کنترل مواد مخدر افغانستان و پروگرام دوباره احیا و انکشاف دهات:

(Afghan Drug Control and Rural Rehabilitation Program)

از سال ۱۹۸۹ به تطبیق آن اقدام گردید. بودجه مصرف شده در این پروگرام در سال ۱۹۹۶ به ۹,۲ میلیون دالر امریکائی رسید، و تاریخ متوقف شدن پروگرام پیش از موقع، به دلیل عدم موجودیت بودجه بود، و این کمک بالای پنج ولایتی که به طور سنتی تولید کننده آن می باشد مصرف گردیده بود.

- افغان پیلوت پروگرام (Afghan Pilot Program) که در سال ۱۹۹۷م به راه انداخته شد، بودجه آن در هنگام بسته شدن پروگرام در سال ۲۰۰۰ باز هم متوقف شدن پیش از موقع نظر به کمبود بودجه بوده، که به ۱۰,۵ میلیون دالر رسیده بود.

در این مرتبه این کمک تنها به دو ولایت تقسیم گردیده، به فکر این که تطبیق بالای تعداد زیاد ولایات قرار تجربه قبلی نتیجه آن به ناکامی انجامیده بود.

ادامه دارد